



Broj:

Podgorica, 28.03.2023. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.10 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 33/12, 13/18 i 145/21) i člana 10 stav 1 i 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18), u postupku davanja mišljenja po zahtjevu Ministarstva kapitalnih investicija, a na osnovu prijedloga mišljenja direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 28.03.2023.godine donosi

MIŠLJENJE

Predlog programa privremene hitne podrške transportnom sektoru nije u skladu sa Privremenim okvirom za mjere državne pomoći u kriznim situacijama za podršku privredi nakon ruske agresije na Ukrajinu, jer su se pomoći po ovom osnovu mogle dodijeliti najkasnije do 31.12.2022. godine.

Obrazloženje

Zahtjev

Ministarstvo kapitalnih investicija (u daljem tekstu: „Ministarstvo“) podnijelo je Zahtjev za davanje mišljenja broj: 01-011/23-1538/1 od 15.02.2023. godine, zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod brojem: 05-430/23-201/1 dana 02.03.2023. godine, na Nacrt Programa privremene hitne podrške transportnom sektoru u kontekstu trenutne globalne krize izazvane ratom u Ukrajini (u daljem tekstu: „Program“). U prilogu akta dostavljen je Obrazac 1 - Prijava za državnu pomoć (u daljem tekstu: „Prijava“), kao i Prilog 1 Izjava korisnika o ispunjenosti određenih kriterijuma kojom se dokazuje uticaj krize na njegovo poslovanje.

Prijava pomoći

Kako je navedeno u Prijavi, prijavljena mjera podrazumijeva šemu pomoći koja se finansira iz Budžeta Crne Gore, pod nazivom Program privremene hitne podrške transportnom sektoru u kontekstu trenutne globalne krize izazvane ratom u Ukrajini. Namjena pomoći jeste kompenzacija za štetu izazvanu prirodnim katastrofama ili vanrednim okolnostima. U kontekstu trenutne krize izazvane ruskom agresijom na Ukrajinu, i situacijom sa kojom se suočava globalno tržište, Ministarstvo je predložilo navedeni Program radi ublažavanja posljedica ove krize. Isti se odnosi na hitnu podršku saobraćajnom sektoru koji je naročito pogođen cijenom goriva koja se negativno odrazila na poslovanje transportnih preduzeća uprkos većoj realizaciji pređenih kilometra i prevezenih putnika i robe. Pomoć je predviđena

za oblast transporta i to: kopneni saobraćaj, kombinovani saobraćaj, lučki poslovi, pomorski saobraćaj, aerodromski poslovi i vazdušni saobraćaj. Vrsta pomoći je u vidu subvencija i predviđeno trajanje je do 31.12.2023. godine.

U Programu se dalje navodi da se isti donosi na odnosu člana 7 stav 1 Zakona o kontroli državne pomoći kojim je predviđeno da će se državna pomoć smatrati usklađenom ako se dodjeljuje radi izvršenja projekta koji zajednički finansiraju Evropska unija i Crna Gora, ili za otklanjanje ozbiljnog poremećaja u privredi Crne Gore i na osnovu Pravilnika o listi pravila državne pomoći Prilog 8 (Privremeni okvir za mjere državne pomoći u kriznim situacijama za podršku privredi nakon ruske agresije na Ukrajinu (2022/C 131 I/01)).

Ocjena

Članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći utvrđeno je da je državna pomoć:

1. Finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući i fondove Evropske unije i druge javne fondove;
2. Pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
3. Finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
4. Pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Uvidom u predmetnu dokumentaciju utvrđeno je da se Program odnosi na sredstva iz Budžeta Crne Gore, kao i da se odnosi na društva koja obavljaju privrednu djelatnost, i to iz oblasti transporta čime su ispunjeni uslovi propisani tačkama 1, 2 i 3 člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći. Dalje je utvrđeno da bi primjenom predmetnog Programa postojala mogućnost ugrožavanja konkurencije i trgovine između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima. Na osnovu navedenog utvrđeno je da se predmetni Program odnosi na pitanja državne pomoći.

Nakon utvrđivanja da se predmetni zahtjev odnosi na pitanja državne pomoći, Agencija je utvrđivala da li je ista usklađena. Shodno članu 7 stav 2 tačka 2 Zakona o kontroli države pomoći, propisano da će se smatrati usklađenom državna pomoć koja služi za otklanjanje ozbiljnog poremećaja u privredi Crne Gore. Stav 3 istog člana propisuje da bliže kriterijume uslove i način dodjele državne pomoći iz st. 1 i 2 ovog člana, propisuje Vlada na predlog Ministarstva. Bliži uslovi i kriterijumi su određeni Pravilnikom o listi pravila državne pomoći. Prilogom 8 Pravilnika definisan je Privremeni okvir za mjere državne pomoći u kriznim situacijama za podršku privredi nakon ruske agresije na Ukrajinu, (2022/C 131 I/01)).

Agencija nije cijenila opravdanost donošenja predmetnog programa imajući u vidu da je članom 2 tačka 41 podtačka c propisano da se pomoći dodjeljuju najkasnije do 31.12.2022. godine.

Takođe završnim odredbama Okvira, član 4. tačka 59. propisano je da su trenutne vanredne okolnosti opravdani razlog za Okvir, koji se neće primjenjivati nakon datuma navedenih u

njemu. Dalje tačka 60 Okvira definiše da će Evropska Komisija prije 31. decembra 2022. godine preispitati sve odjeljke ovog akta na osnovu važnih razloga za konkurenciju ili ekonomskih razloga, kao i promjena na međunarodnom planu. Evropska komisija je obustavila primjenu ovog okvira na teritoriji Evropske unije i donijela novi Privremeni Okvir za mjere državne pomoći u kriznim situacijama za podršku privredi nakon ruske agresije na Ukrajinu br. 2022/C 131 I/01, koji će biti implementiran u crnogorsko nacionalno zakonodavstvo u toku 2023. godine. Nakon implementacije predmetnog akta, postojaće mogućnost za usvajanje Programa privremene hitne podrške transportnom sektoru po ovom osnovu.

Zaključak

Imajući u vidu navedeno, Predlog programa privremene hitne podrške transportnom sektoru nije u skladu sa Privremenim okvirom za mjere državne pomoći u kriznim situacijama za podršku privredi nakon ruske agresije na Ukrajinu, jer su se pomoći po ovom osnovu mogle dodijeliti najkasnije do 31.12.2022. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu kapitalnih investicija, Rimski trg 46, Podgorica
- u spise predmeta i
- a/a